

Senseo Sensatie

Hét verkoopsucces van 2002 op de consumentenmarkt lijkt het revolutionaire koffiezetapparaat te zijn dat sinds 2001 onder de naam Senseo Crema aan de consument wordt aangeboden. Dit succes is de concurrentie niet ontgaan. Met name koffieproducenten proberen te profiteren van de nieuwe manier van koffie zetten. En dat leidt tot conflicten.

mw. mr. M.C.H.I. van der Dussen*

Senseo Crema

Inleiding

Koninklijke Philips Electronics N.V. ('Philips') en Sara Lee/D.E. N.V. ('DE') hebben, in samenwerking met een dochteronderneming van Philips, een nieuw koffiezetsysteem ontwikkeld. Dit systeem bestaat uit een opvallend gevormd koffiezetapparaat (met waterreservoir voor het diverse keren zetten van 1 of 2 kopjes koffie) dat onder hoge druk water door een zogenaamde 'pad' (schijfvormig filterzakje gevuld met koffie) perst. Als gevolg daarvan ontstaat een kop koffie met schuimrandje dat bijzonder in de smaak valt bij de consument. Het apparaat wordt gemaakt door Philips en de pads worden geproduceerd door DE. DE brengt inmiddels 5 verschillende smaken pads op de markt (regular, cafeïnevrij, dark roast, mild roast en moca). De pads worden in zakken van 18 stuks verkocht en zijn op grote schaal in Nederland te verkrijgen.

Het systeem (de technische vinding) is ten name van DE geöctrooieerd. Op het ontwerp van het systeem ('het Senseo-koffiezetapparaat') rusten volgens Philips en DE auteursrechten die aan hen gezamenlijk toekomen.

Concurrentie

Vomar Voordeelmarkt B.V. ('Vomar') heeft in oktober 2001 koffiepads geïntroduceerd voor gebruik in het Senseo-koffiezetapparaat. Vomar krijgt deze pads geleverd van Coöperatieve Inkoopvereniging Intergro B.A. ('Intergro'). Vomar verkoopt de pads in zakken van 18 stuks onder de naam *O'Lacy's Café Crema*. Vomar brengt, evenals DE, haar pads in verschillende smaken op de markt en heeft op de verpakkingen van de pads het Senseo-koffiezetapparaat afgebeeld om aan te geven dat de pads geschikt zijn om te worden gebruikt in het Senseo-koffiezetapparaat.

Philips en DE hebben zich in verschillende procedures verzet tegen het door Vomar en Intergro op de markt brengen van de concurrerende koffiepads. Vomar en Intergro zouden volgens Philips en DE inbreuk maken op octrooirechten en auteursrechten alsmede onrechtmatig handelen, door o.a. het maken van misleidende reclame.

Octrooi-inbreuk?

In eerste instantie heeft in kort geding de Voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage geoordeeld dat Vomar en

Intergro door het aanbieden van hun koffiepads voor toepassing in het Senseo-koffiezetapparaat (indirect) octrooi-inbreuk plegen. Vomar en Intergro zijn evenwel met succes in hoger beroep gegaan tegen de uitspraak van de Voorzieningenrechter. Het Gerechtshof te 's-Gravenhage is van oordeel dat er géén sprake is van octrooi-inbreuk. Octrooi-inbreuk zou alleen aan de orde zijn volgens het Gerechtshof als de pad een middel betreffende een wezenlijk bestanddeel van de uitvinding is (dat niet gekopieerd mag worden). Daarvan is geen sprake. Als een koffiepads een middel betreffende een wezenlijk bestanddeel van de uitvinding zou zijn, zou ook het benodigde hete water dat zijn. Philips en DE leggen zich niet neer bij de uitspraak van het Gerechtshof en zijn in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. Het arrest van de Hoge Raad laat nog even op zich wachten.

Auteursrechten en misleidende reclame

Philips en DE hebben tevens bezwaar gemaakt tegen het door Vomar afbeelden van het Senseo-koffiezetapparaat op de verpakking van de pads. Philips en DE stelden zich op het standpunt dat door de afbeel-

ding van het Senseo-koffiezetapparaat Vomar en Intergro inbreuk op de auteursrechten van Philips en DE maken. Ook zou door het afbeelden van het Senseo-koffiezetapparaat sprake zijn van misleidende reclame omdat bij het publiek de onjuiste indruk zou worden gewekt dat de pads van Vomar en Intergro met goedkeuring van Philips en DE op de markt zijn gebracht.

De Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam oordeelt dat het visueel aanduiden van de bestemming van de pads door een afbeelding van het Senseo-koffiezetapparaat in beginsel moet worden aange-merkt als een doelmatig middel ter voorlichting van de consument en gerechtvaardigd is, als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. De aanduiding van de bestemming moet op een in de branche gebruikelijke wijze geschieden en de afbeelding van het Senseo-koffiezetapparaat dient zodanig

beperkt te zijn als het doel van die aanduiding (het aangeven van de bestemming) vereist. Aan die voorwaarden is volgens de Voorzieningenrechter voldaan (slechts een klein deel - juist genoeg om het apparaat voor gebruikers ervan herkenbaar te doen zijn - is afgebeeld) waardoor er geen sprake is van inbreuk op auteursrechten. De afbeelding van het Senseo-koffiezetapparaat is volgens de Voorzieningenrechter ook niet misleidend. De afbeelding geeft immers slechts aan voor welk apparaat de pads bestemd zijn.

Overig onrechtmatig handelen

Philips is ook van mening dat Vomar en Intergro onrechtmatig handelen omdat hun pads niet compatible zouden zijn met het Senseo-koffiezetapparaat. Volgens de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Haarlem handelen Vomar en Intergro door het op de markt brengen van hun pads niet on-

rechtmatig. Uit allerlei onafhankelijke onderzoeken is, aldus de Voorzieningenrechter, namelijk gebleken dat de pads van DE en Vomar en Intergro ongeveer hetzelfde zijn.

Tot slot

Vooralsnog lijkt het iedere concurrent vrij te staan koffiepads op de markt te brengen die geschikt zijn voor het Senseo-koffiezetapparaat. De Hoge Raad komt evenwel nog aan het woord en dat zou de zaak kunnen veranderen. Philips en DE kunnen ook nog bodemprocedures aanhangig maken die tot een ander oordeel kunnen leiden.*

* Mw. mr. M.C.H.I. van der Dussen (foto) is advocaat en partner bij CMS Derks Star Busmann te Amsterdam, sectie Intellectuele Eigendom en Informatietechnologie (e-mail: m.vanderdussen@cmsderks.nl).

Jij en ik

Hans Bossmann, Amsterdam

